

АНОТАЦІЯ

«Психопоетикальний дискурс в сучасному літературознавстві» в межах варіативної складової є вибірковою дисципліною літературознавчого спрямування, яка визначає низку завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації та забезпечує виконання поглибленої підготовки за напрямом, передбаченим освітньою програмою.

Метою навчальної дисципліни *«Психопоетикальний дискурс в сучасному літературознавстві»* є: ознайомлення здобувачів вищої освіти зі змістом літературознавчої підготовки, зокрема з проблемами психопоетикального дискурсу в класичному та сучасному літературознавстві, теоретико-методологічними підходами, що застосовують до техніки психопоетикального аналізу художнього тексту й творчості митця, з особливостями функціонування форм, засобів і прийомів психопоетикального зображення у світлі авторської світоглядної позиції, з основними процесами психології художньої творчості; формування навичок розвитку читацької діяльності; формування естетичного смаку, свідомої потреби наукового дослідження тексту творів.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- розкрити специфіку предмета в системі інших дисциплін;
- сформувати уявлення про психопоетикальну складову літературознавчої дисципліни;
- визначити ключові складові проблеми психопоетикального дискурсу в сучасному літературознавстві (традиційне й сучасне бачення);
- з'ясувати концептуальні особливості психопоетики як теоретико-літературної проблеми, її змістові аспекти;
- на основі теоретичних, історико-літературознавчих, психологічних розвідок познайомити з існуючими методологіями психопоетикального аналізу художнього тексту й творчості митця;
- познайомити зі специфікою формування та розвитку творчої особистості художника, плину творчого процесу;
- удосконалити навички самостійної навчально-дослідної діяльності та здатності орієнтуватися в багатожанровому масиві творів сучасної української та зарубіжної літератур в контексті розвитку психопоетики;
- інтегрувати сформовані знання про психопоетику та її місце в сучасному літературознавстві, категоріально-термінологічний апарат, методології та інструментарій, необхідні для повноцінного аналізу й інтерпретації художніх текстів, а також розуміння головних закономірностей перебігу літературного процесу у практичну діяльність;
- спонукати до опрацювання недостатньо досліджених літературознавцями аспектів матеріалу;
- дослідити творчість видатних українських і зарубіжних письменників у контексті розвитку психопоетики;

- розвивати мислення здобувачів вищої освіти: образного, асоціативного, абстрактного, логічного;
- виховання у здобувачів вищої освіти поваги до духовних здобутків людства, здатності формувати, формулювати й активно обстоювати власну точку зору, систему життєвих, естетичних цінностей і пріоритетів, прагнення мати власне світобачення, зберігати й продовжувати кращі національні традиції.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти **компетентностей і програмних результатів** навчання відповідно до освітньо-професійної програми **Середня освіта (Українська мова і література). Психологія** спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література), а саме:

загальнонаукові: здатність збагачувати та поглиблювати власний культурний й інтелектуально-мисленнєвий рівні; здатність до самостійного оволодіння новими методами досліджень, у першу чергу гуманітарних; здатність набувати за допомогою інформаційно-комп'ютерних технологій різноаспектні знання, вміння й навички, безпосередньо не пов'язані з фахом власної діяльності, та використовувати їх у практичній роботі; здатність працювати з традиційними бібліотечними системами та фондами, здатність орієнтуватися в інформаційних потоках web-простору, аналітично сприймати й оцінювати отриману інформацію, враховувати суб'єктивні акценти інформаційно-пізнавальних ресурсів, здатність на достатньому рівні володіти інформаційно-комп'ютерною культурою для здійснення фахових завдань та реалізації персонального розвитку;

загальнопрофесійні: здатність використовувати базові знання про теоретичні засади, методологічні принципи, практичне застосування та міждисциплінарні зв'язки сучасного літературознавства; здатність до духовно-ціннісної орієнтації та формування естетичних потреб особистості на основі вивчення найяскравіших зразків художньої літератури; здатність мислити логічно й послідовно, здійснювати аналіз та синтез різних ідей, точок зору, літературознавчих явищ у їх взаємозв'язку та взаємозалежності; здатність розрізняти художні явища й тенденції сучасного літературного процесу, визначати їх особливості, історичну обумовленість, розглядати їх в контексті історико-літературних і критичних оцінок представників різних шкіл сучасного літературознавства і психології; базові уявлення в аспекті засадничих літературознавчих категорій (принцип, метод, методологічна система й підходи до психопоетикального аналізу); здатність виявляти самостійність у постановці цілей і задач планування навчального процесу; здатність логічно й послідовно розв'язувати різноманітні завдання, спрямовані на поетапне досягнення запланованих цілей; здатність підтримувати високий рівень мотивації всіх здобувачів на занятті в ході використання різноманітних форм і режимів роботи; здатність грамотно виправляти і пояснювати помилки, формувати необхідні і достатні навички самоконтролю і самокорекції; здатність до творчого читання й здійснення цілісного літературознавчого аналізу на основі знань з теорії та історії

літератури; вміння робити узагальнення на літературно-художньому матеріалі, зіставляти художні твори різних епох; здатність вести діалог з епохою і культурою, створеною у художньому творі; освоєння специфіки мови літературного твору; здатність реалізувати достатній рівень володіння мовленнєвою компетенцією: добре володіння дискурсивними вміннями в усному і писемному мовленні; аргументацією, композицією мовлення; здатність брати участь в різних формах полілогічного спілкування; здатність використовувати професійно профільовані знання в галузі літератури для організації процесу навчання у ЗВО; здатність вирішувати мету і задачі літературної освіти здобувачів.

Програмні результати навчання:

Аналіз та об'єктивна оцінка сучасних наукових досягнень у галузі психопоетикальних досліджень; застосування у власній професійній діяльності сучасних наукових методологій, використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.

Самостійний пошук, обробка, систематизація, контекстуалізація та інтерпретація загальнонаукової інформації з різних джерел, генерування нових ідей для вирішення наукових і практичних завдань, зокрема у міждисциплінарних галузях.

Вільна орієнтація в інформаційних та Internet-джерелах, використання у власній професійній діяльності бібліотечних фондів, критичне ставлення до отриманої інформації, усвідомлення цінності суб'єктивної позиції в інформаційному просторі, володіння комп'ютерною та інформаційною культурою.

Результативна діяльність у професійній та/або науковій групі, дотримання етичних норм професійної діяльності та академічної доброчесності.

Ефективне використання базових знань про теоретичні засади, методологічні принципи, практичне застосування та міждисциплінарні зв'язки сучасного літературознавства.

Методи навчання і викладання. Інформаційно-повідомлювальний, пояснювально-ілюстративний, інструктивно-практичний, пояснювально-спонукальний; виконавський, репродуктивний, продуктивно-практичний, частково-пошуковий, пошуковий.

Навчальна дисципліна ***«Психопоетикальний дискурс в сучасному літературознавстві»*** належить до вибіркових дисциплін циклу професійної підготовки. Під час вивчення цієї дисципліни використовуються базові знання, отримані з таких дисциплін (***пререквізитів***): «Вступ до літературознавства», «Аналіз художнього тексту: жанри та стилі», «Історія української літератури», «Історія української культури», «Історія зарубіжної літератури», «Українська література в контексті світової», «Теорія літератури», «Сучасна українська література», «Новітній літературний процес в Україні: концепції та тенденції розвитку», «Психолінгвістика», «Патопсихологія», «Порівняльна психологія» тощо.